

ISSN 2076–1554

Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

ВГО Українська академія наук

Видавництво «Гілея»

Гілея

*Науковий вісник
збірник наукових праць*

- *Історичні науки*
- *Філософські науки*
- *Політичні науки*

Випуск 134 (№ 7)

Київ – 2018

Збірник засновано 2004 року. Вихід з друку – щомісячно**Фахове видання**

з філософських, політичних наук затверджено наказом Міністерства освіти і науки України
№ 747 від 13 липня 2015 р., з історичних наук наказом МОН України № 1328 від 21 грудня 2015 р. (перереєстрація)

Свідцтво про державну реєстрацію (перереєстрацію) друкованого засобу
масової інформації: серія КВ № 22632-12532ПП від 24 квітня 2017 року

Друкється за рішенням:

Вченої ради Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
(протокол № 14 від 28 червня 2018 р.)

Збірник входить до міжнародних баз

Google Scholar; Index Copernicus (Польща); EBSCO Publishing, Inc. (USA); SIS (Scientific Indexing Services) (USA); InfoBase Index (Індія).

Шеф – редактор:

Андрущенко В. П.,
д-р філос. наук, проф., член – кор. НАН України,
акад. НАПН України
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Головний редактор:

Вашкевич В. М.,
д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Співредактори:

Акопян В. Г.,
д-р філос. наук, ст.н.с. (Україна, Київ)
Кивлюк О. П., д-р філос. наук, ст.н.с.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Муляр В. І.,
д-р філос. наук, проф. (Україна, Житомир)

Відповідальний секретар:

Халамендик В. Б.,
д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

Редакційна рада:

Андрущенко В. П., д-р філос. наук
проф., член – кор. НАН України, акад. НАПН України
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Вашкевич В. М., д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Зеленков А. І., д-р філос. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)
Колесник В. Ф., д-р іст. наук, проф.,
член – кор. НАН України (Україна, Київ)
Мирзаханян Р., д-р іст. наук, проф. (Вірменія, Єреван)
Михальченко М. І., д-р філос. наук, проф.,
член – кор. НАН України (Україна, Київ)
Панчук М. І., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)
Рафальський О. О., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)
Савельєв В. Л., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Солдатенко В. Ф., д-р іст. наук, проф., член – кор. НАН України
(Україна, Київ)
Степико М. Т., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ)

Редакційна колегія:

З історичних наук:
Войцехівська І. Н., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)
Дробот І. І., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Журба М. А., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Лазько Г. Г., д-р іст. наук, проф. (Білорусь, Гомель)
Лисак В. Ф., д-р іст. наук, проф. (Україна, Маріуполь)
Мезга М. М., д-р іст. наук, проф. (Білорусь, Гомель)
Михайлюк В. П., д-р іст. наук, проф. (Україна, Старобільськ)

Стоян Т. А., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Сушко О. О., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Чернега Л. М., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Шаповал Ю. І., д-р іст. наук, проф. (Україна, Київ)

З філософських наук:

Абасов А. С., д-р філос. наук, проф. (Азербайджан, Баку)
Базалук О. О., д-р філос. наук, проф. (Україна, Київ)
Бех В. П., д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Воронкова В. Г., д-р філос. наук, проф. (Україна, Запоріжжя)
Герасимова Е. М., д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Гарбар Г. А., д-р філос. наук, проф. (Україна, Миколаїв)
Жадько В. О., д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Жижко Т. А., д-р філос. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Кущепал С. В., д-р філос. наук, проф. (Україна, Полтава)
Миколайчук А., д-р хабілітований, проф. (Польща, Познань)
Онїко О. Ф., д-р техн. наук, проф. (Україна, Київ)
Свириденко Д. Б., д-р філос. наук, доц.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Терещицький С. О., д-р філос. наук, доц.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Тещлав С., д-р філос. наук, проф. (Польща, Бидгощ)
Яшанов С. М., д-р пед. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)

З політичних наук:

Андрусишин Б. І., д-р іст. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Андрукайтене Р., д-р PhD соціальних наук (менеджмент),
(Литва, Маріамполь)
Бабкіна О. В., д-р політ. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Балабанов К. В., д-р політ. наук, проф. (Україна, Маріуполь)
Варзар І. М., д-р політ. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Васильчук Є. О., д-р політ. наук, доц. (Україна, Черкаси)
Войналович В. А., д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
Іванов М. С., д-р політ. наук, проф. (Україна, Миколаїв)
Картунов О. В., д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
Кізіма С. А., д-р політ. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)
Котигоренко В. О., д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
Крась І., д-р хабілітований, проф. (Польща, Ченстохов)
Лапина С. В., д-р соц. наук, проф. (Білорусь, Мінськ)
Макаренко Л. Л., д-р пед. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Остапенко М. А., д-р політ. наук, проф.
(Україна, Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова)
Римаренко С. Ю., д-р політ. наук, проф. (Україна, Київ)
Срогошу Т., д-р хабілітований, проф. (Польща, Ченстохов)

Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць / Гол. ред. В. М. Вашкевич. – К. : «Видавництво «Гілея», 2018. – Вип. 134 (7). – 410 с.

Концепція збірника базується на багатоплановому науковому висвітленні проблем інформаційної цивілізації, що формується. Основні рубрики охоплюють галузі історичних, філософських та політичних наук. Розрахований на фахівців гуманітарних та соціально-політичних наук.

ISSN 2076-1554

Natsional'nyy pedahohichnyy universytet
imeni M. P. Drahomanova

VHO Ukrayins'ka Akademiya Nauk

Vydavnytstvo «Hileya»

Hileya

*naukovyy visnyk
zbirnyk naukovykh prats'*

- *Istorychni nauky*
- *Filosofs'ki nauky*
- *Politychni nauky*

Vypusk 134 (№ 7)

Kyyiv – 2018

Zbirnyk zasnovano 2004 roku. Vykhid z druku – shchomisyachno

FAKHOVE VYDANNYA

z filozofsk'kykh, politychnykh nauk zatverdzheno nakazom Ministerstva osvity i nauky Ukrainy
№ 747 vid 13 lypnya 2015 r., z istorychnykh nauk nakazom MON Ukrainy № 1328 vid 21 hrudnya 2015 r. (pereyestratsiyu)

Svidotstvo pro derzhavnu reyestratsiyu (pereyestratsiyu) drukovanoho zasobu
masovoyi informatsiyi: seriya KV № 22632-12532PR vid 24 kvitnya 2017 roku

Drukuyet'sya za rishennyam:

Vchenoyi rady Natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova
(protokol № 14 vid 28 chervnja 2018 r.)

Zbirnyk vkhodyt' do mizhnarodnykh baz:

Google Scholar; Index Copernicus (Pol'shcha); EBSCO Publishing, Inc. (USA); SIS (Scientific Indexing Services) (USA); InfoBase Index (Indyya).

Shef–redaktor:

Andrushchenko V. P., d–r filozof. nauk,
prof., chlen – kor. NAN Ukrainy, akad. NAPN Ukrainy
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)

Holovnyy redaktor:

Vashkevych V. M., d–r filozof. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)

Spivredaktory:

Akopyan V. H., d–r filozof. nauk, st.n.s. (Ukrayina, Kyiv),
Kyviyuk O. P., d–r filozof. nauk, st.n.s.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Mulyar V. I., d–r filozof. nauk, prof. (Ukrayina, Zhytomyr)

Vidpovidal'nyy sekretar:

Khalamendyk V. B., d–r filozof. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)

Redaktsiyna rada:

Andrushchenko V. P., d–r filozof. nauk, prof.,
chlen – kor. NAN Ukrainy, akad. NAPN Ukrainy
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Vashkevych V. M., d–r filozof. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Zelenkov A. I., d–r filozof. nauk, prof. (Bilorus', Mins'k)
Kolesnyk V. F., d–r ist. nauk, prof.,
chlen–kor. NAN Ukrainy (Ukrayina, Kyiv)
Myrzakhanyan R., d–r ist. nauk, prof. (Armeniya, Yerevan)
Mykhal'chenko M. I., d–r filozof. nauk, prof.,
chlen – kor. NAN Ukrainy (Ukrayina, Kyiv)
Rafal's'kyi O. O., d–r ist. nauk, prof. (Ukrayina, Kyiv)
Savel'yev V. L., d–r ist. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Soldatenko V. F., d–r ist. nauk, prof.,
chlen–kor. NAN Ukrainy (Ukrayina, Kyiv)
Stepyko M. T., d–r filozof. nauk, prof. (Ukrayina, Kyiv)

Redaktsiyna kolehiya:**Z istorychnykh nauk:**

Voytsekhivs'ka I. N., d–r ist. nauk, prof. (Ukrayina, Kyiv)
Drobot I. I., d–r ist. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Zhurba M. A., d–r ist. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Laz'ko H. H., d–r ist. nauk, prof. (Bilorus', Homel')
Lysak V. F., d–r ist. nauk, prof. (Ukrayina, Mariupol')
Mezha M. M., d–r ist. nauk, prof. (Bilorus', Homel')
Mykhaylyuk V. P., d–r ist. nauk, prof. (Ukrayina, Starobil's'k)
Stoyan T. A., d–r ist. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)

Sushko O. O., d–r ist. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Cherheha L. M., d–r ist. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Shapoval Yu. I., d–r ist. nauk, prof. (Ukrayina, Kyiv)

Z filozofsk'kykh nauk:

Abasov A. S., d–r filozof. nauk, prof. (Azerbaydzhan, Baku)
Bazaluk O. O., d–r filozof. nauk, prof. (Ukrayina, Kyiv)
Bekh V. P., d–r filozof. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Voronkova V. H., d–r filozof. nauk, prof. (Ukrayina, Zaporizhzhya)
Harbar H. A., d–r filozof. nauk, prof. (Ukrayina, Mykolayiv)
Herasyimova E. M., d–r filozof. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Zhad'ko V. O., d–r filozof. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Zhyzhko T. A., d–r filozof. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Kutsepal S. V., d–r filozof. nauk, prof. (Ukrayina, Poltava)
Mykolaychak A., d–r khabilitovanyy, prof. (Pol'shcha, Poznan')
Onipko O. F., d–r tekhn. nauk, prof. (Ukrayina, Kyiv)
Svyrydenko D. B., d–r filozof. nauk, dots.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Terepyshchyy S. O., d–r filozof. nauk, dots.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Tetslav S., d–r filozof. nauk, prof. (Pol'shcha, Bydoshch)
Yashanov S. M., d–r ped. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)

Z politychnykh nauk:

Andrusyshyn B. I., d–r ist. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Andryukaytene R., d–r PhD sotsial'nykh nauk (menedzhment),
(Lytva, Marijampol')
Babkina O. V., d–r polit. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Balabanov K. V., d–r polit. nauk, prof. (Ukrayina, Mariupol')
Varzar I. M., d–r polit. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Vasyl'chuk Ye. O., d–r polit. nauk, doc. (Ukrayina, Cherkasu)
Voynalovych V. A., d–r polit. nauk, prof. (Ukrayina, Kyiv)
Ivanov M. S., d–r polit. nauk, prof. (Ukrayina, Mykolayiv)
Kartunov O. V., d–r polit. nauk, prof. (Ukrayina, Kyiv)
Kizima S. A., d–r polit. nauk, prof. (Bilorus', Mins'k)
Kotyhorenko V. O., d–r polit. nauk, prof. (Ukrayina, Kyiv)
Kras' I., d–r khabilitovanyy, prof. (Pol'shcha, Chentokhov)
Lapyna S. V., d–r sots. nauk, prof. (Bilorus', Mins'k)
Makarenko L. L., d–r ped. nauk, prof.
(Ukrayina, Kyiv, NPU im. M. P. Drahomanova)
Ostapenko M. A., d–r polit. nauk, prof. (Ukrayina, Kyiv)
Rymarenko S. Yu., d–r polit. nauk, prof. (Ukrayina, Kyiv)
Sroshoshu T., d–r khabilit., prof. (Pol'shcha, Chentokhov)

Hileya: naukovyy visnyk. Zbirnyk naukovykh prats' / Hol. red. V. M. Vashkevych. – K. : «Vydavnytstvo «Hileya», 2018. – Vyp. 134 (7) – 410 s.

Kontseptsiya zbirnyka bazuyet'sya na bahatoplanovomu naukovomu vysvitleni problem informatsiyoi tsyvilizatsiyi, shcho formuyet'sya. Osnovni rubryky okhplyuyut' haluzi istorychnykh, filozofsk'kykh ta politychnykh nauk. Rozrakhovany na fakhivtsiv humanitarnykh ta sotsial'no–politychnykh nauk.

ПРЕДСТАВНИЦТВА
збірника «Гілея: науковий вісник» в Україні

Вінницьке представництво
(Вінницький національний технічний університет)
керівник **Денисюк С. Г.**, доктор політичних наук, професор
e-mail: sg_denisyyk@mail.ru

Дніпропетровське представництво
(Дніпропетровський національний університет
імені Олеся Гончара)
керівник **Вершина В. А.**, кандидат філософських наук, доцент
e-mail: mailto:vivi.dp@mail.ru

Донецьке представництво
(Донецький національний університет,
керівник **Андрієнко О. В.**, доктор філософських наук, доцент
e-mail: elena_andrienko8@mail.ru

Запорізьке представництво
(Запорізький національний технічний університет)
керівник **Ємельяненко С. О.**, кандидат філософських наук, доцент
e-mail: gileya_zaporizhzhya@ukr.net

Івано-Франківське представництво
(Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ)
керівник **Дичковська Г. О.**, кандидат філософських наук, доцент
e-mail: go_osmomysl@ukr.net

Луганське представництво
(Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля, м. Старобільськ)
керівник **Михайлюк В. П.**, доктор історичних наук, професор
e-mail: vital_mih@ukr.net

Львівське представництво
(Національний університет «Львівська політехніка»)
керівник **Карівець І. В.**, кандидат філософських наук, доцент
e-mail: sacre@ukr.net

Маріупольське представництво
(Маріупольський державний університет)
керівник **Булик М.**, кандидат політичних наук, доцент
e-mail: vorlok@ukr.net

Миколаївське представництво
(Миколаївський національний університет
імені В. О. Сухомлинського)
керівник **Макарчук С. С.**, кандидат історичних наук, доцент
e-mail: rvgreabis@farlep.mk.ua
координатор **Шкуренко К. О.**, кандидат політичних наук, доцент
e-mail: sh_kamila@mail.ru

Одеське представництво
(Одеський національний університет імені І. І. Мечникова)
керівник **Барвінська П. І.**, кандидат історичних наук, доцент
e-mail: barwinskaja@ua.fm

Подільське представництво
(Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський)
керівник **Колосюк І. А.**, кандидат філософських наук, доцент
e-mail: ikolosyuk@ukr.net

Полтавське представництво
(Полтавський факультет Національної юридичної академії
України ім. Ярослава Мудрого)
керівник **Кущепал С. В.**, доктор філософських наук, професор
e-mail: svkutsepai@rambler.ru

Сумське представництво
(Сумський державний університет)
керівник **Дегтярьов С. І.**, кандидат історичних наук, доцент
e-mail: starsergo@bigmir.net

Тернопільське представництво
(Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка)
керівник **Кліш А. Б.**, кандидат історичних наук, доцент
e-mail: Klish_Andriy@ukr.net

Ужгородське представництво
(Ужгородський національний університет)
керівник **Мелеганч Г. І.**, кандидат політичних наук, доцент
e-mail: melgi@ukr.net

Уманське представництво
(Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини)
керівник **Кривошея І. І.**, кандидат історичних наук, доцент
e-mail: igorkryvosheia@gmail.com

Харківське представництво
(Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»)
керівник **Владленова І. В.**, доктор філософських наук, професор
e-mail: vladlenova@email.ua

Хмельницьке представництво
(Хмельницький національний університет)
керівник **Гоцуляк В. М.**, кандидат політичних наук, доцент
e-mail: gotsylak@ukr.net

Черкаське представництво
(Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького)
керівник **Васильчук Є. О.**, кандидат політичних наук, доцент
e-mail: vasilchuk84@bk.ru

Чернігівське представництво
(Чернігівський державний інститут економіки і управління)
керівник **Тополь О. В.**, доктор філософських наук, доцент
e-mail: topololga@ukr.net
координатор **Горобець С. М.**, молодший науковий співробітник
e-mail: olen-g@yandex.ru

ПРЕДСТАВНИЦТВО
збірника «Гілея: науковий вісник» в Азербайджані

(Національна Академія Наук Азербайджану, м. Баку)
керівник **Махмудов М. А.**, доктор філософії
e-mail: matlabm@yandex.com
координатор **Рагимли Р.**, науковий співробітник
e-mail: rus_rahimli@yahoo.com

ПРЕДСТАВНИЦТВА
збірника «Гілея: науковий вісник» в Білорусі

(Академія управління
при Президентові Республіки Білорусь, м. Мінськ)
керівник **Алейнікова С. М.**, кандидат соціологічних наук, доцент
e-mail: alejnsvetlana@yandex.ru
(Брестський державний університет імені О. С. Пушкіна, м. Брест)
керівник **Шостак Г. В.**, кандидат педагогічних наук
e-mail: shostak1964@brest.by
(Гомельський державний університет
імені Франциска Скорини, м. Гомель)
керівник **Мезга М. М.**, кандидат історичних наук, доцент
e-mail: nmezga@gsu.by

ПРЕДСТАВНИЦТВА
збірника «Гілея: науковий вісник» в Польщі

(Університет імені Адама Міцкевича в Познані)
керівник **Димчик Р.**, доктор, викладач,
e-mail: dymczyk@wp.pl
(Інститут історії Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові)
керівник **Моравець Н.**, доктор, викладач
e-mail: mornor@wp.pl

Запрошуємо Вас відвідати наш сайт: www.gileya.org

E-mail: gileya.org.ua@gmail.com

**Див. також: Сайт Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua/portal**

Розділ: Наукова періодика України: журнали та збірники наукових праць

PREDSTAVNYTSTVA
zbirnyka «Hileya: naukovyy visnyk» v Ukraini

Vinnyts'ke predstavnytstvo

(Vinnyts'kyy natsional'nyy tekhnichnyy universytet)
kerivnyk **Denysyuk S. H.**, doktor politychnykh nauk, profesor
e-mail: sg_denisiyk@mail.ru.

Dnipropetrovs'ke predstavnytstvo

(Dnipropetrovs'kyy natsional'nyy universytet imeni Olesya Honchara)
kerivnyk **Vershyna V. A.**, kandydat filosof's'kykh nauk, dotsent
e-mail: mailto:vivi.dp@mail.ru

Donets'ke predstavnytstvo

(Donets'kyy natsional'nyy universytet)
kerivnyk **Andriyenko O. V.**, doktor filosof's'kykh nauk, dotsent
e-mail: elena_andrienko8@mail.ru

Zaporiz'ke predstavnytstvo

(Zaporiz'kyy natsional'nyy tekhnichnyy universytet)
kerivnyk **Yemel'yanenko Ye. O.**, kandydat filosof's'kykh nauk, dotsent
e-mail: gileya_zaporizhzhya@ukr.net

Ivano-Frankivs'ke predstavnytstvo

(Prykarpat's'kyy natsional'nyy universytet imeni Vasyl'ya Stefanyka,
m. Ivano-Frankiv's'k)
kerivnyk **Dychkovs'ka H. O.**, kandydat filosof's'kykh nauk, dotsent
e-mail: go_osmomysl@ukr.net

Luhans'ke predstavnytstvo

(Skhidnoukrayins'kyy natsional'nyy universytet
imeni Volodymyra Dalya, m. Starobil's'k)
kerivnyk **Mykhaylyuk V. P.**, doktor istorichnykh nauk, profesor
e-mail: vital_mih@ukr.net

L'vivs'ke predstavnytstvo

(Natsional'nyy universytet «L'viv's'ka politekhnika»)
kerivnyk **Karivets' I. V.**, kandydat filosof's'kykh nauk, dotsent
e-mail: sacre@ukr.net

Mariupol's'ke predstavnytstvo

(Mariupol's'kyy derzhavnyy universytet)
kerivnyk **Bulyk M.**, kandydat politychnykh nauk, dotsent
e-mail: vorlok@ukr.net

Mykolayivs'ke predstavnytstvo

(Mykolayivs'kyy natsional'nyy universytet
imeni V. O. Sukhomlyns'koho)
kerivnyk **Makarchuk S. S.**, kandydat istorichnykh nauk, dotsent
e-mail: rvgreabis@farlep.mk.ua
koordinatorka **Shkurenko K. O.**, kandydat politychnykh nauk, dotsent
e-mail: sh_kamila@mail.ru

Odes'ke predstavnytstvo

(Odes'kyy natsional'nyy universytet imeni I. I. Mechnykova)
kerivnyk **Barvins'ka P. I.**, kandydat istorichnykh nauk, dotsent
e-mail: barvinskaja@ua.fm

Podil's'ke predstavnytstvo

(Podil's'kyy derzhavnyy ahrarno-tekhnichnyy universytet,
m. Kam'yanets'-Podil's'kyy)
kerivnyk **Kolosyuk I. A.**, kandydat filosof's'kykh nauk, dotsent
e-mail: ikolosyuk@ukr.net

Poltavs'ke predstavnytstvo

(Poltavs'kyy fakul'tet Natsional'noyi yurydychnoyi akademiyi Ukrainy
imeni Yaroslava Mudroho)
kerivnyk **Kutsepal S. V.**, doktor filosof's'kykh nauk, profesor
e-mail: svkutsepal@rambler.ru

Sums'ke predstavnytstvo

(Sums'kyy derzhavnyy universytet)
kerivnyk **Dehtyar'ov S. I.**, kandydat istorichnykh nauk, dotsent
e-mail: starsergo@bigmir.net

Ternopil's'ke predstavnytstvo

(Ternopil's'kyy natsional'nyy pedahohichnyy universytet
imeni Volodymyra Hnatyuka)
kerivnyk **Klish A. B.**, kandydat istorichnykh nauk, dotsent
e-mail: Klish_Andriy@ukr.net

Uzhhorods'ke predstavnytstvo

(Uzhhorods'kyy natsional'nyy universytet)
kerivnyk **Melehanych H. I.**, kandydat politychnykh nauk, dotsent
e-mail: melgi@ukr.net

Umans'ke predstavnytstvo

(Umans'kyy derzhavnyy pedahohichnyy universytet
imeni Pavla Tychny)
kerivnyk **Kryvosheya I. V.**, doktor filosof's'kykh nauk, dotsent
e-mail: igorkryvosheia@gmail.com

Kharkivs'ke predstavnytstvo

(Natsional'nyy tekhnichnyy universytet «Kharkivs'kyy
politekhnichnyy instytut»)
kerivnyk **Vladlenova I. V.**, doktor filosof's'kykh nauk, profesor
e-mail: vladlenova@email.ua

Khmel'nyts'ke predstavnytstvo

(Khmel'nyts'kyy natsional'nyy universytet)
kerivnyk **Hotsulyak V. M.**, kandydat politychnykh nauk, dotsent
e-mail: gotsylak@ukr.net

Cherkas'ke predstavnytstvo

(Cherkas'kyy natsional'nyy universytet
imeni Bohdana Khmel'nyts'koho)
kerivnyk **Vasyl'chuk Ye. O.**, kandydat politychnykh nauk, dotsent
e-mail: vasilchuk84@bk.ru

Chernihivs'ke predstavnytstvo

(Chernihivs'kyy derzhavnyy instytut ekonomiky i upravlinnya)
kerivnyk **Topol' O. V.**, doktor filosof's'kykh nauk, dotsent
e-mail: topololga@ukr.net
koordinatorka **Horobets' S. M.**, molodshyy naukovyy spivrobitnyk
e-mail: olen-g@yandex.ru

PREDSTAVNYTSTVO
zbirnyka «Hileya: naukovyy visnyk» v Azerbaydzhani

(Natsional'noyi Akademiyi Nauk Azerbaydzhanu, m. Baku)
kerivnyk **Makhmudov M. A.**, doktor filosofiyi
e-mail: matlabm@yandex.com
koordinatorka **Rahymly R.**, naukovyy spivrobitnyk
e-mail: rus_rahimli@yahoo.com

PREDSTAVNYTSTVA
zbirnyka «Hileya: naukovyy visnyk» v Bilorusi

(Akademiya upravlinnya pry Prezydentovi Respubliky Bilorusi,
m. Mins'k)
kerivnyk **Aleynykova S. M.**, kandydat sotsiolohichnykh nauk, dotsent
e-mail: alejnsvetlana@yandex.ru
(Brest's'kyy derzhavnyy universytet imeni O. S. Pushkina, m. Brest)
kerivnyk **Shostak H. V.**, kandydat pedahohichnykh nauk
e-mail: shostak1964@brest.by
(Homel's'kyy derzhavnyy universytet imeni Frantsys'ka Skoryny, m. Homel')
kerivnyk **Mez'ha M. M.**, kandydat istorichnykh nauk, dotsent
e-mail: nmezga@gsu.by

PREDSTAVNYTSTVA
zbirnyka «Hileya: naukovyy visnyk» v Pol'shchi

(Universytet imeni Adama Mitskevycha v Poznani)
kerivnyk **Dymchuk R.**, doktor, vykladach,
e-mail: dymczyk@wp.pl
(Instytut istoriyi Akademiyi imeni Yana Dluhosha v Chenstokhovi)
kerivnyk **Moravets N.**, doktor, vykladach
e-mail: mornor@wp.pl

Zaproshuyemo Vas vidvidaty nash sayt: www.gileya.org

E-mail: gileya.org.ua@gmail.com

**Dyv. takozh: Sayt Natsional'noyi biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernads'koho:
www.nbuv.gov.ua/portal**

Rozdil: Naukova periodyka Ukrainy: zhurnaly ta zbirnyky naukovykh prats'

УДК 378

Братусь І. В.,

кандидат філологічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва, Інститут мистецтв Київського університету ім. Бориса Грінченка (Україна, Київ), kulturolog@gmail.com

Михалевич В. В.,

кандидат культурології, доцент кафедри образотворчого мистецтва, Інститут мистецтв Київського університету ім. Бориса Грінченка (Україна, Київ), v.mykhalevych@kubg.edu.ua

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ–ТЕХНОЛОГІЙ В АРТ–ТЕРАПІЇ (PADLET)

Мета статті – дослідити історію використання нових технологій в арт–терапії, розширити сучасні аспекти взаємодії різних культур для досягнення кращого результату арт–терапії. Концептуальним методологічним ядром дослідження є системний аналіз сучасних інформаційно–комунікативних технологій. Наукова новизна в комп'ютерних ракурсах проблеми впровадження арт–терапії. Дослідження ґрунтується на переосмисленні нових можливостей для впровадження арт–терапії. Особлива увага надається сучасним сервісам, що забезпечують ефективність арт–терапії, зручність її використання.

Ключові слова: арт–терапія, Інтернет, інформаційно–комунікативні технології.

Арт–терапія легко засвоює сучасні новації, вона завжди може бути в авангарді прогресивних викликів епохи. Адже проблеми, з якими покликані боротися інструменти арт–терапії, стрімко продукуються «цифровим простором». Всесвітня павутина не тільки з'єднала мільярди людей, вона породила масу негативних впливів, які погіршили й загострили вразливість сучасної людини.

Нові віяння все більше охоплюють всі сфери людського життя. Безумовно, що відносно свіжі напрямки людської діяльності знаходяться в авангарді видозмін, демонструють готовність до змін і вбирають досягнення «науки і техніки».

Безумовно, що арт–терапія може допомогти «бити ворога його ж зброєю» – вирішувати за допомогою цифрових технологій проблеми породженні цими технологіями! Йдеться про застосування нових технологій в умови абсолютно нового психотипу поведінки. Під щоденним чи то не цілодобовим впливом комп'ютерних технологій зросло (та зростають) покоління, що постійно вимагає постійної візуальної стимуляції.

Безумовно, що кожне покоління має свої проблеми – саме виклики ХХ століття сприяли розвитку арт–терапії. Будь то туберкульозні хворі тридцятих або діти з покаліченою фашизмом психікою, саме пошук рішення проблем спонукало шукати все нові шляхи оздоровлення індивідів і колективу. Хто ж міг тоді уявити, що в ХХІ столітті з'являться вже велика кількість залежних від комп'ютера, соням мільйоном людей інтернет замінить «цілий світ». Спробуємо коротко розкрити історичне значення цифрових технологій в арт–терапії.

Візуальний ряд сьогодні витісняє текст і слово. Точніше, слово і текст видозмінюються – вони стають доповненням коротких і яскравих образів. Можна довго сперечатися – або людей привчили до «кліпів», або мозок сучасної людини просто виробив подібний «стиль життя» (рятуючись від занадто великої кількості інформації). Але перехід між принципово різними типами обробки, передачі і освоєння інформації відбувається

стрімко – видно істотний розрив в інтелектуальному напруженні. Цей своєрідний «регрес» цілком зрозумілий – з виникненням писемності потреба запам'ятовувати теж зменшилася. По суті писемність теж зменшила вимоги до людського мозку – записані тексти «давали перепочинок» людству, створювали передумови для значного накопичення знань.

Але психіка інертна і більш консервативна – в глибинах людської душі все так само важливий логос, ключова зв'язка архетипу створення всесвіту (На початку було Слово, і Слово було у Бога, і Слово було Бог). Цифрові технології просто можуть допомогти в трансляції цього «слова» – бібліотерапія переходить в комп'ютерний формат. Основним її напрямком може стати «теллсторінг» за допомогою інтерактивних віртуальних дошок.

Одним з найбільш цікавих додатків в цьому напрямку вважається Padlet (padlet.com). Саме ця програма на різних рівнях дозволяє зосереджувати основні досягнення «комп'ютерної думки». Вимога до сучасних програм вельми суперечливі – з одного боку вони повинні бути інтуїтивно зрозумілими, простими, з градацією «рівнів доступу», з іншого – мати колосальний арсенал виразних засобів, багатий асортимент підсистем, максимальний рівень існуючого «на сьогодні» контенту. Перед розробниками стоїть важке завдання, яке має і своє «пляшкове горлечко» в аспектах платформ і апаратної складової.

Програма Padlet надає широкий спектр можливостей – саме низький поріг «первісного старту» дозволяє використовувати її для арт–терапії навіть дітей. Адже розробники подбали про те, що Padlet може бути мало не «першою програмою» початківців. Для цього значно спрощено механізм додавання матеріалу – це відбувається за допомогою одного натискання кнопки або «перетягування» матеріалу. Подібна простота допомагає практикуючим арт–терапію створювати контент без проходження важкої і часто зайвої технічної підготовки.

При цьому терапевтичний ефект досягається гармонійним і доцільним (на думку автора «дошки») поєднанням зображення і звуків. Подібний процес відбувається також без тривалого кодування і монтажу, які припускають наявності початкових навичок редактора відео.

Пошук найбільш підходящою «траєкторії» арт–терапії передбачає перш за все творчий підхід. Але саме сервіс Padlet передбачає збереження всіх етапів створення віртуальної дошки, оскільки реалізована функція автозбереження з можливістю в будь–який момент повернутися до більш вдалому варіанту цифрової дошки. Історія розвитку цього сервісу ми будемо продовжувати в наступних розвідках.

Список використаних джерел

1. Братусь І. Інформаційні пошуки доби [Електронний ресурс] / І. Братусь // Сучасні проблеми художньої освіти в Україні. – 2010. – Вип.6. – С.33–38.
2. Братусь І. В. Сучасні технології збереження історичної спадщини України [Текст] / І. В. Братусь, З. М. Свердлик // Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки: Науковий вісник: зб. наук. праць / Нац. пед. ун–т ім. М. П. Драгоманова, Українська АН. – К.: Вид–во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. – Вип.68 (№1). – С.249–252.

3. Вашик К. Представление исторического знания и новые мультимедийные технологии / К. Вашик. – М.: АИРО–XX, 1999. – 40 с.

4. Кириллова Н. Б. Медиакультура: от модерна к постмодерну / Н. Б. Кириллова. – 2-е изд. – М.: Академический проект, 2006. – 448 с.

References

1. Bratus' I. Informacijni poshuky doby [Elektronnyj resurs] / I. Bratus' // Suchasni problemy hudozhn'oi osvity v Ukraini. – 2010. – Vyp. 6. – S. 33–38.

2. Bratus' I. V. Suchasni tehnologii' zberezhennja istorychnoi' spadshhyny Ukrainy [Tekst] / I. V. Bratus', Z. M. Sverdyk // Gileja. Istorychni nauky. Filosofs'ki nauky. Politychni nauky: Naukovyj visnyk: zb. nauk. prac' / Nac. ped. un-t im. M. P. Dragomanova, Ukrain's'ka AN. – K.: Vyd-vo NPU im. M. P. Dragomanova, 2013. – Vyp. 68 (№1). – S. 249–252.

3. Vashik K. Predstavlenie istoricheskogo znaniya i novye mul'timedijnye tekhnologii / K. Vashik. – M.: AIRO–XX, 1999. – 40 s.

4. Kirillova N. B. Mediakul'tura: ot moderna k postmodernu / N. B. Kirillova. – 2-е изд. – М.: Akademicheskij proekt, 2006. – 448 s.

Bratus I. V., Ph.D. in Philology, Associate Professor, Department of Fine Arts, Institute of the Arts of Borys Grinchenko University of Kyiv (Ukraine, Kyiv), kulturolog@gmail.com

Mykhalevych V. V., Candidate of Cultural Studies, Associate Professor of the Department of Fine Arts, Institute of Arts of Borys Grinchenko University of Kyiv (Ukraine, Kyiv), v.mykhalevych@kubg.edu.ua

Historical aspects of using internet technologies in art therapy (Padlet)

The purpose of the article is to investigate the history of the use of new technologies in art therapy, to expand the contemporary aspects of the interaction of different cultures in order to achieve the best result of art therapy. The conceptual methodological core of the study is a systematic analysis of modern information and communication technologies. Scientific novelty from the computer angle of the problem of the introduction of art therapy. The study is based on rethinking new possibilities for the introduction of art therapy. Particular attention is paid to modern services that provide the effectiveness of art therapy, the convenience of its use

Keywords: art therapy, Internet, information and communication technologies.

* * *

УДК 94(477)«18/19»

Філас В. М.,

кандидат історичних наук, доцент кафедри дизайну, Хортицька національна академія (Україна, Запоріжжя), filasvn@gmail.com

Візуальний доробок приватних подорожей територією Північного Причорномор'я у 20–30-х рр. ХІХ ст.

Досліджено процес накопичення візуальних джерел російськими приватними мандрівниками. Зокрема зазначається, що основними учасниками цього процесу були З. Волконська, П. Свіньїн, В. Жуковський та дружина Миколи ІІ Олександра Федорівна, в роботах яких відобразилась здебільшого повсякденність північно-причорноморського регіону. Найбільш представницькими є зображення В. Жуковського, які по суті є своєрідним візуальним щоденником його перебування в Одесі, Надпорожжжі та Криму. Візуальна діяльність мандрівників носила пізнавально-романтичний характер за виключенням робіт П. Свіньїна. Таке відособлення ставить під сумнів авторство робіт П. Свіньїна, що супроводжують його мандрівні нариси.

Ключові слова: візуальне джерело, Крим, малюнок, Одеса, приватна подорож.

Після приєднання турецьких володінь у Північному Причорномор'ї, анексії Кримського ханства та скасування Запорізької Січі, регіон? окрім відроджених у великій кількості чиновників з різними державними завданнями, відвідували і приватні особи з культурно-естетичною та пізнавальною метою. Візуальний доробок

приватних подорожей у внутрішньо-російському дискурсі починає фіксуватись з 20-х рр. ХІХ ст. До цього він наповнювався лише за рахунок наукових експедицій як приватного, так і державного характеру, а також за рахунок офіційних службових відряджень. Як згадку про свою подорож приватні вояжери фіксували її перебіг у вигляді нотаток, щоденників, листів та малюнків. Цих мандрівників об'єднувало те, що вони не переслідували службової, комерційної та наукової мети, їх мотивація зображати дійсність лежала виключно на перетині пізнання, вражень та інтересу. У результаті цього відклався досить широкий і унікальний спектр джерел, в тому числі і візуальних. Приватні подорожі, що мали внутрішньо-російський характер, а тим паче їх візуальний доробок були малопомітними на фоні історіографічних напрацювань дослідження мандрівних нарисів або тревеологів європейських вояжерів та науковців. Саме дослідження процесу формування візуальних джерел в рамках внутрішньо-імперських приватних подорожей є метою даної публікації.

Молода Одеса, яка за 25 років пройшла шлях від другорядного Хаджибею до одного з найголовніших міст Російської імперії, перетворюється на осередок культури та відпочинку, що робило її привабливою для відвідин знаті. У 1818–1819 р. Одесу відвідала княгиня, письменниця, співачка та композитор Зінаїда Олександрівна Волконська (Зинаїда Александровна Волконская, 1789–1862 рр.) – одна з видатних фігур культурного життя імперії першої половини ХІХ ст. Поет К. Батюшков у листі до О. Оленіна про приїзд княгині до Одеси писав «...тут І. Муравйова та З. Волконська приїхали для моря...» [1, с. 947], тим самим, зазначивши мету перебування З. Волконської в Одесі. Невеликий одеський період життя княгині відкрив ще одну грань її таланту – малювання. Перебуваючи в Одесі, вона зобразила у 6 малюнках пером та 7 акварелях реалії весняної Одеси та бездоріжжя, які мала змогу спостерігати на власні очі. На полях французькою мовою, у формі віршів, подано коментар до сюжету цих малюнків.

У 1825 р. до Криму відправився відомий письменник, видавець, художник та історик Павло Петрович Свіньїн (Павел Петрович Свиньин, 1787–1839 рр.). Він навчався у Благородному пансіоні Московського університету та у Академії мистецтв, був засновником та видавцем журналу «Отечественные записки». Перебуваючи на службі в Колегії іноземних справ, П. Свіньїн, водночас, був членом Академії мистецтв та Імператорської академії наук, а ще йому належав так званий «Російський музей» – зібрання живопису, скульптури, антикваріату, рукописів, монет та мінералів [2, с. 283–285; 11, л. 2–3]. Після виходу на пенсію у 1824 р., він повністю присвятив себе науковій та літературно-видавничій діяльності й при цьому багато багатодував по країні. Перебуваючи у Криму, куди він потрапив через Тамань, П. Свіньїн відвідав Керч, Південний берег, Севастополь, Бахчисарай та Одесу. Намагаючись якнайкраще представити результати своїх подорожей, П. Свіньїн зібрав понад сотню одиниць ілюстративного матеріалу: як оригіналів, так і копій, в тому числі Х. Гейслера та М. Іванова [9, с. 435–467]. Північно-причорноморський регіон презентовано у 21-й роботі, що приписують П. Свіньїну. Це зображення народів регіону (греків,

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Левицький В. О. Легка промисловість України в умовах монополістичного капіталізму (кінець XIX – початок XX ст.)	7
Сичевський А. О. Росіяни–старообрядці Волині–Житомирщини у XIX – на початку XX ст.: вектори імміграції, соціально–правове становище, демографічні зміни	10
Стоколоса Т. А. Торгівля продукцією борошномельної промисловості на території Волинської губернії у другій половині XIX – на початку XX ст.	18
Лисенко М. С. Діяльність Київського товариства сільського господарства з опису маєтків українських губерній (кінець XIX – початок XX ст.)	22
Губицький Л. В., Мельник Г. М. Постійна торгівля Києва у першій половині XIX ст.	26
Іванова Л. Г. Проблема автономізму, централізму і федералізму в українсько–польському політичному діалозі в XIX ст.	30
Шпоть О. С. Про місце трипільської культури в процесі формування української нації	36
Книгиницька О. В. Олена Степанів у молодіжному русі Галичини початку XX століття	39
Тренкін Ю. В. Соціальний склад учасників сільськогосподарської кооперації в період нової економічної політики	42
Чернега П., Фесенко В. Національно–культурна політика комуністичного режиму щодо польської етнічної меншини в Україні (1920 – середина 1930 років)	46
Шишко О. Г. Продовольча кампанія в Одеській губернії у 1921 р.: кривава битва за хліб	53
Волошин І. В. Діяльність спеціалізованої сільськогосподарської мережі «Добробут» щодо підвищення селянської культури тваринництва в Україні 1920–х рр.	57
Харламов М. І., Гонтаренко Л. О. Діяльність пожежних промислових дружин у 1929–1934 роках в Україні	60
Гуцало Л. В. Переселення євреїв Волині у 1930–х роках у республіканський та Всесоюзний колонізаційні фонди	62
Носа Б. М. Особливості туристичної діяльності на Закарпатті в умовах угорської окупації 1939 року	65
Руда О. В. Просвітницька діяльність польського педагогічного товариства «Християнсько–національний союз учителів загальноосвітніх шкіл» у міжвоєнній Галичині	69
Марченко А. І. Микита Шаповал про репресивний характер встановлення російськими більшовиками влади в Україні	73
Макарчук С. С. Ціна зради (за матеріалами архівно–кримінальної справи В. А. Круглова)	76
Тарасенко О. О. Спогади Федора Ромера про університет Св. Володимира (школа істориків університету Св. Володимира)	81
Ніколаєва Н. Б. Репресований вчений–математик, академік АН УРСР Кравчук Микола Пилипович (1892–1942 рр.)	86
Павленко С. Ф. Життєві реалії кінця 20–х років XX ст. та їх інтерпретація у щоденникових записах В. Винниченка	90
Салата Г. В. Історико–науковий аналіз життя і діяльності Л. Д. Проскуракова (1858–1926 рр.) та його науково–технічної школи в контексті розвитку вітчизняного мостобудування та архітектури	94
Терентьев М. Турбота селян України про воїнів Червоної армії на окупованій німецьким вермахтом території (1941–1944 рр.)	97
Старжець В. І. Студентство Західної України під тиском радянської тоталітарної системи (1944–1953 рр.)	103
Конюхов С. В. Презентація образу українських націоналістів у роки Другої світової війни у польських та білоруських підручниках	107
Чорній Г. В. Політика радянської влади щодо жінок–матерів у перші повоєнні роки (на прикладі Західноукраїнського регіону)	112
Клубук В. В. Зрошення і лісомеліорація в степовій зоні України. Уроки минулого в умовах зміни клімату	116
Лаврут О. О. Шляхи формування учительського світогляду «доби застою» в Українській РСР	120
Лазуренко О. Г. Організація товариських судів Української РСР на початку 1960–х рр.	125
Пилипів І. В., Делятинський Р. І. Інститут військових капеланів в Україні (XX–XXI ст.): етапи розвитку та роль у формуванні української нації	129
Гуржій О. І., Мерімерін Є. О. Гетьманщина у відображенні історичних пісень і дум: історіографія та методологія дослідження	134
Ясинецька О. Пам'ятки острова Ледницького і польсько–руський династичний контекст (XI ст.) До тисячоліття історичної події	143
Веремєєнко Т. Р. Джерела до історії функціонування іконописної малярні Києво–Печерської лаври (друга половина XVIII – початок XIX ст.)	147
Адабаш М. О. Екстракт метричних відомостей Київської єпархії 1778 року як джерело з історичної демографії України	152
Бачинська Н. А. Київська науково–освітня школа бібліотечної професіології (до 50–ти річчя підготовки фахівців бібліотечно–інформаційної галузі в Київському національному університеті культури і мистецтв)	157
Калініченко О. О. До 100–річчя підняття Українського прапора на кораблях Чорноморського флоту: парадигма використання Українського прапора в якості Гойсу та шляхи її вирішення	159
Коцур В. В. Етнополітичні процеси в Україні після помаранчевої революції 2005–2010 рр.: ідеї–стратегії і нереалізовані проекти	165
Братусь І. В., Михалевич В. В. Історичні аспекти використання інтернет–технологій в арт–терапії (Padlet)	170

Філас В. М. Візуальний доробок приватних подорожей територією Північного Причорномор'я у 20–30-х рр. XIX ст.	171
Заїчко І. В. Великі готельєри кінця XIX – першої половини XX ст.	174
Нащочин О. М. Внутрішні та зовнішні передумови процесу трансформації у Польщі.	176
Кязымов С. Ю. История евреев и еврейской веры в Коране–Керим (Історія євреїв і єврейської віри в Корані–Керім)	179
Гамидов А. Б. В 70–е годы XX века роль общенационального лидера Гейдара Алиева в подготовке и размещении высококвалифицированных национальных кадров (У 70–ті роки XX століття роль загальнонаціонального лідера Гейдара Алієва в підготовці та розміщенні висококваліфікованих національних кадрів)	184
Коробчук А. С. В. В. Шульгін про скасування військово–польових судів та смертної кари в Державній думі Російської імперії	188

ФІЛОСОФСЬКІ НАУКИ

Айтов С. Ш. Історично–антропологічні аспекти філософії історії Ф. Броделя.	192
Солов'ян В. С. Концепт національної ідентичності у філософсько–політичних студіях Івана Мірчука.	195
Чуйко Н. В. Концепція світогляду як методу досягнення нового у філософії П. В. Копніна.	199
Коцюбняк Т. А. Модель неklasичного лібералізму в соціально–філософській доктрині Ф. Гаєка.	204
Окорокова В. В. Поняття соціальної реальності в філософії П. Бергера та Т. Лукмана.	208
Соболевський Я. А. Проблема сенсу людського існування в філософській творчості Генрі Девіда Торо.	211
Салій А. Трагедія самотності в творчості В. Г. Короленка (історико–філософський аналіз).	214
Dyatlik T. N. The conflation in the Epistle to Galatians 4:7 (Конфляція у Посланні до Галатів 4:7).	216
Жень Цзя. Дихотомія поглядів на особистість в філософії Сходу і Заходу.	220
Качмар О. В. Потенціал релігії щодо подолання агресії у секуляризованому суспільстві.	225
Бойко П. Богослужбові традиції Київської Русі в контексті свідчень про Аскольдове хрещення.	229
Гелетюк М. В. Інформаційно–комунікаційні засоби як способи християнізації.	233
Гоцька Є. М. Релігійні організації як об'єкт правового регулювання.	238
Марініч В. К. Релігії Стародавнього Єгипту: аналіз факторів, які вплинули на формування сучасної загальноприйнятої історичної концепції.	243
Несправа М. В. Відображення християнської онтології права у філософії кардіоцентризму.	248
Віктор І. В. Міф, традиція та ритуал у сучасному споживацькому суспільстві: філософсько–антропологічні характеристики.	254
Висоцька О. Є. Трансформація споживчих практик у постмодерному суспільстві: від етики споживацтва до етики дару.	257
Ватковська М. Г. Самореалізація особистості: спроба філософського узагальнення.	261
Венцель Н. В. Соціально–філософський аналіз діяльності міжнародних організацій у контексті поглиблення нелінійності розвитку світ–системи.	264
Гальченко М. С. Інноваційний зміст постмодерністського мислення: зміст і структура.	268
Довгаль С. А. Соціально–філософський аналіз основних тенденцій розвитку сучасного медіапростору.	272
Мартинів Р. С., Білоус М. А. Технократична свідомість: витоки та перспективи дослідження.	275
Овчаренко Н. М. Антропологічність процесу метафоризації як елемента мисленнєвого процесу.	278
Пашинська А. В. Роль батьків у формуванні самоідентичності особистості.	280
Пушонкова О. А. Палімпсест як метафора пам'яті культури: своєрідність візуалізації.	285
Бондарчук–Чугіна І. Ю. Тенденції та стратегія розвитку туризму в Україні XXI ст.	291
Скиртак В. М., Ковальова О. В., Бобров І. І. Стратегії повернення суб'єкта.	295
Бабіна С. І. Гра масками як форма екзистенціальної свободи.	297
Лівак В. А. Музичні інструменти та теоретичне обґрунтування їх значення в контексті культурно–історичного розвитку.	302
Фоменко А. В. Ніцшеанські наративи у політичному православ'ї.	304
Юлдашева І. О. Музичне мистецтво як комунікація у філософському дискурсі XIX–XX століття.	309
Хромець В. Л. Антиномії розвитку богословської освіти в пострадянській Україні.	311
Парфьонова О. І. Дослідження фактичного стану законодавчо–нормативної бази системи загальної середньої освіти сучасної України.	317
Шевченко М. М. Соціально–філософська концепція науково–освітнього забезпечення публічного управління у сфері національної безпеки України.	320
Гао Вейчжень. Метаморфози образования: институциональный и функциональный контекст (Метаморфози освіти: інституційний і функціональний виміри).	325
Гончаренко О. А. Ідея університету у Львівсько–Варшавській школі. Стаття 5. Взаємини між викладачем і студентами.	329
Феденко С. М. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців фармацевтичної галузі.	332

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

Алалі Ахмад. Демократичний політичний менеджмент: технологічні та інституційні засади належного врядування в умовах трансформацій.	336
Згурська В. Л. Активізація участі громадян як передумова самоорганізаційних процесів у суспільстві.	340

Степко О. М. Використання інформаційно–комунікативних стратегій ООН для покращення іміджу організації	343
Гальона О. Я. Еволюція відносин України і Узбекистану та деякі аспекти потенціалу співробітництва у глобальному вимірі	346
Вонсович О. С. Статус Російської Федерації в Стратегії національної безпеки США 2017 р.	352
Гоцуляк В. М. Ф. Прокопович: суспільно–політична думка України і імперські Російські доктрини XVIII ст.	355
Гай–Нижник П. П. Руїнація і поглинання: плани керівництва Російської Федерації щодо розколу і зруйнування держави Україна (2014–2015 рр.)	358
Курандо О. С. Партійна та виборча політика як чинник еволюції зовнішньополітичної стратегії адміністрації Барака Обама	370
Лада О. В. Трендовість державних перетворень у Польщі у постсоціалістичний період кінця XX – початку XXI ст.: політичний ракурс проблеми	375
Мостіпан О. М. «Маніфест Тайка» як пам'ятка японської політико–правової думки VII ст.	379
Хорішко Л. С. Досвід інституціоналізації еліти в процесах модернізації політичної системи Туреччини (1919–1930 рр.)	382
Шаран О. В. Національні та міжнародно–політичні механізми протидії сепаратизму в Іспанії (на прикладі Каталонії)	386
Литовченко К. Г. Трансформація лівого флангу політичного спектру в Іспанії: стрімкий зліт Подемос	392
Шипунов Г. В. «Третій шлях» та ідейно–інституційна еволюція Соціал–демократичної партії Німеччини	395
Shukurova N. Y. The approach of the Organization of Islamic Cooperation on the water issue (Підхід Організації ісламської співпраці до водного питання)	399

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

Пилипчук О. Я. Рецензія на монографію О. Є. Тверитникової. Електротехнічна галузь України другої половини XX ст.: напрями розвитку і здобутки. – Харків: «Тим Пабліш Груп», 2017. – 500 с.	401
--	-----

CONTENT

HISTORICAL SCIENCES

Levytskyi V. O. The light industry of Ukraine in the conditions of monopolitical capitalism (end of the XIX–th – beginning of the XX–th century)	7
Sychevsky A. A. Russian–Old Believers of Volyn–Zhytomyr region in the XIX – early XX century: vectors of immigration, social and legal situation, demographic changes	10
StokolosA. A. Trade of flour milling industry production on the territory of Volyn province in the second half of XIX – at the beginning of XX century	18
Lysenko M. S. Activity of the Kiev Society of Agriculture from the description of the estates of the Ukrainian provinces (late XIX – early XX century)	22
Hubytskyy L. V., Melnyk H. M. The Kyiv regular trade in the first half of XIX century	26
Ivanova L. G. The problem of autonomy, centralism and federalism in the Ukrainian–Polish political dialogue	30
Shpotj O. S. About place of Tripil'skoy culture in the process of forming of Ukrainian nation	36
Knyhnytska O. V. Olena Stepaniv in the youth movement of Galicia at the beginning of the XX century	39
Trenkin Yu. V. Social composition of the participants of agricultural cooperation during the new economic policy	42
Chernega P., Fesenko V. National–cultural policy of the communist regime concerning the Polish ethnic minority in Ukraine (1920 – mid 1930)	46
Shyshko O. G. The foodstuffs campaign in Odessa province in 1921: the bloody battle for bread	53
Voloshyn I. V. Specialized agricultural network «Dobrobut» activity for improving peasant culture of animal farming in Ukraine in the 1920's.	57
Kharlamov M. I., Gontarenko L. O. The activities of the industrial firefighters brigades in 1929–1934 in Ukraine	60
Hucalo L. V. Resettlement of the Jews of Volyn in the 1930s into the republican and All–Union colonization funds	62
Nosa B. M. The features of tourist activity in Transcarpathia in the conditions of the Hungarian occupation of 1939	65
Ruda O. V. Educational activity of the Polish Pedagogical Society «Christian National Union of the Secondary School Teachers» in the inter–war Galicia	69
Marchenko A. I. Nikita Shapoval about the repressive nature of the establishment by the Russian Bolsheviks of power in Ukraine	73
Makarchuk S. S. The price of the betrayal (on materials of archival–criminal case of V. A. Kruglov)	76
Tarasenko O. O. Fedir Romer memories about St. Volodymyr University (school of historians of the St. Volodymyr University)	81
Nikolaeva N. B. Repressed scientist, mathematician, academician of the USSR Academy of Sciences Nikolai Filippovich Kravchuk (1892–1942)	86
Pavlenko S. F. The life realities of the late 20's of the 20th century and their interpretation in the diary entries of V. Vynnychenko	90
Salata H. V. Historical and scientific analysis of life and activity L. D. Proskuryakova (1858–1926) and his scientific and technical school in the context of the development of domestic bridge engineering and architecture	94
Terentyev M. Caring for the peasants of Ukraine about soldiers of the Red Army occupied by the German Wehrmacht of the territory (1941–1944)	97
Starzhets V. I. Students of Western Ukraine under the pressure of the Soviet totalitarian system (1944–1953 years)	103
Konyukhov S. V. Presentation of the image of Ukrainian nationalists during the Second World War in the Polish and Byelorussian textbooks	107
Chornij H. V. Politics of the soviet government in regards to women–mothers in the first post–war years (on the example of Western Ukrainian region)	112
Klubuk V. V. Irrigation and forest–melioration in the steppe zone of Ukraine. Lessons from the past in climate change	116
Lavrut O. A. Ways of forming the teacher's worldview of the «age of stagnation» in the Ukrainian SSR	120
Lazurenko O. H. Organizing comrades' courts of Ukrainian SSR in the early 1960s	125
Pylypiv I. V., Deliatynskyi R. I. Institute of military chaplains in Ukraine (XX–XXI centuries): stages of development and role in the formation of the Ukrainian nation	129
Hurzhiy O. I., Merimerin E. O. The reflection of the Hetmanate in the historical songs and dumas: historiography and research methodology	134
Yasynetska O. Monuments of the island of Ledytsky and the Polish–Russian dynastic context (XI century). To the millennium of the historical event	143
Veremeienko T. R. The sources to the history function of the Kyiv–Pechersk Lavra icon workshop (in the second half of the 18th – early 19th century)	147
Adabash M. O. The extract of metric statements of the Kyiv Orthodox Diocese of 1778 as the source of the historical demography of Ukraine	152
Bachynska N. A. Kyiv scientific and educational school of library professionology (to the 50th anniversary of training of specialists in library and information industry at the Kiev national University of culture and arts)	157
Kalinichenko O. O. The National Flag of Ukraine as a Naval Jack: historical background and future prospect (fore 100 th anniversary of raising the Ukrainian Flag on masts of the vessels of black sea fleet)	159
Kotsur V. V. Ethnopolitics in Ukraine after the Orange Revolution 2005–2010: ideas–strategies, unrealized projects	165
Bratus I. V., Mykhalevych V. V. Historical aspects of using internet technologies in art therapy (Padlet)	170
Filas V. M. The visual enhancement of private travel by the Northern Black Sea coast in the 20–30's of the nineteenth century	171
Zaichko I. V. The great hoteliers of the late 19 th – first half of the 20 th century	174
Nashchochyn O. M. Internal and external preconditions for the transformation process in Poland	176

Kazimov S. Yu. The history of Jews and Jewish faith in Quran Kareem	179
Hamidov A. B. In the 70th of the 20th century the role of Heydar Aliyev's general leader in the preparation and placement of highly qualified national staff	184
Korobchuk A. S. V. Sulgin about the cancellation of military courts and the death penalty in the Russian Empire	188

PHILOSOPHICAL SCIENCES

Aytov S. Sh. Historical–anthropological aspects of F. Braudel philosophy of history	192
Solovian V. S. Concept of national identity in philosophical and political studios of Ivan Mirchuk	195
Chuiko N. V. The concept of worldview as a method of achieving of a new in philosophy of P. V. Kopnin	199
Kotsiubniak T. A. Model of non–classical liberalism in the philosophical and philosophical doctrine of F. Hayek	204
Okorokova V. V. The concept of social reality in philosophy P. Berger and T. Lukman	208
Sobolievskiy Y. A. The problem of the meaning of human existence in the philosophy of Henry David Thoreau	211
Saliy A. The tragedy of solitude in the works by V. G. Korolenko (historical and philosophical analysis)	214
Dyatlik T. N. The conflation in the Epistle to Galatians 4:7	216
Zhen Jia. Dichotomy of views on personality in the philosophy of East and West	220
Kachmar O. V. Potential of religion in overcoming aggression in a secular society	225
Boyko P. Liturgical traditions of Kyivan Rus in the context of witness accounts about Askold's baptism	229
Heletjuk M. V. Information and communication means as ways of Christianization	233
Gotskaya E. M. Religious organizations as an object of legal regulation	238
Marinich V. K. Religions and the religiosity of the inhabitants of Ancient Egypt: analysis of the factors that influenced the formation of the modern common historical concept	243
Nesprava M. V. The reflection of the Christian ontology of law in the philosophy of cardiocentrism	248
Viktor I. V. Myth, tradition and ritual in the modern consumer society: philosophical and anthropological characteristics	254
Vysotska O. E. Transformation of consumer practices in postmodern society: from consumerism of ethics to the gift of ethics	257
Vatkovska M. G. Self–realization of personality: the philosophical generalization attempt	261
Ventsel N. V. Socio–philosophical analysis of the activities of international organizations in the context of deepening non–linearity of the world–system development	264
Halchenko M. S. Innovative content of postmodern thinking: content and structure	268
Dovgal S. A. Socio–philosophical analysis of the main trends in the development of modern media space	272
Martynov R. S., Bilous M. A. Technocratic consciousness: the origins and prospects of research	275
Ovcharenko N. M. Anthropological process of metaphORIZATION as an element of the thinking process	278
Pashynska A. V. The role of parents in formation of self–identity	280
Pushonkova O. A. Palimpsest as a metaphor for the memory of culture: the originality of visualization	285
Bondarchuk–Chugin I. Yu. Trends and Strategy of Tourism Development in Ukraine XXI st.	291
Skyrtach V. M., Kovaleva O. V., Bobrov I. I. Strategies for the return of the subject	295
Babina S. I. A game of masks as a form of existential freedom	297
Livak V. A. Musical instruments and theoretical substantiation of their importance in the context of cultural and historical development	302
Fomenko A. V. Nietzsche an narratives in political Orthodoxy	304
Yuldasheva I. A. Music art as communication in the philosophical discourse of the XIX–XX century	309
Khromets V. L. Antinomies of the development of theological education in post–Soviet Ukraine	311
Parfonova O. I. Investigation of the actual state of the legislative and normative base of the system of general secondary education in modern Ukraine	317
Shevchenko M. M. Social–philosophical concept of scientific–educational ensuring of public administration in the sphere of national security of Ukraine	320
Gao Weizheng. Metamorphoses of education: institutional and functional context	325
Honcharenko O. A. The Idea of University in Lviv–Warsaw School. Article 5. Relationships between a University Teacher and Students	329
Fedenko S. M. Formation of professional competence of future specialists in the pharmaceutical industry	332

POLITICAL SCIENCES

Alali Ahmad. Democratic political management: technological and institutional basis of good governance in conditions of transformation	336
Zgurska V. L. Activation of citizen participation as a precondition of self–organization processes in society	340
Stepko O. M. Use of UN information and communication strategies for improving the organization image	343
Halona A. Y. Evolution of relations between Ukraine and Uzbekistan and some aspects of potential cooperation in the global dimension	346
Vonsovych O. S. Status of in the US National Security Strategy 2017	352

Gotsulyak V. M. F. Prokopovich: socio-political thought of Ukraine and imperial Russian doctrine of the XVIII century	355
Hai-Nyzhnyk P. P. Destruction and takeover: plans of the leadership of the Russian Federation on the split and destruction of the state of Ukraine (2014–2015)	358
Kurando O. S. Party and electoral policy as a factor of foreign policy strategy evolution of Barak Obama's administration	370
Lada O. V. Trends of political government transformations in the post socialist period of the late xx – early xxi century: political racurs of problems	375
Mostipan O. M. «Taika Edict» as a monument of Japanese political and legal thought in the 7th century	379
Khorishko L. S. Experience of institutionalization of the elite in the processes of modernization of the political system of Turkey (1919–1930)	382
Sharan O. V. National and international political mechanisms of suppression of separatism in Spain (exemplified by Catalonia)	386
Litovchenko K. G. Transformation of the left flank of the political spectrum in Spain: a rapid take-off of Podemos	392
Shypunov H. V. «Third Way»: the ideological and institutional evolution of Social Democratic Party of Germany	395
Shukurova N. Y. The approach of the Organization of Islamic Cooperation on the water issue	399

SCIENTIFIC LIFE

Pylypchuk O. Ya. Review of the monograph by O. Tveritnikova. Electrotechnical branch of Ukraine of the second half of the 20th century: directions of development and achievements. – Kharkiv: «Тім Packish Group», 2017. – 500 p.	401
--	-----

ДО УВАГИ АВТОРІВ !**Вимоги до структури та оформлення наукових статей:****1. Наукова стаття повинна містити такі необхідні елементи:**

- постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття;
- формулювання цілей статті (постановка завдання);
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновок з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

2. Розташування структурних елементів статті:

- УДК;
- прізвище, ім'я, по-батькові автора (авторів), вчений ступінь, вчене звання, посада і місце роботи, e-mail (українською, англійською мовами);
- назва статті та анотація українською, англійською мовами; анотація повинна бути структурованою, містити мету дослідження та застосовані методи, основні одержані висновки;
- ключові слова українською, англійською мовами;
- обов'язковий список використаних джерел у кінці статті; **після** списку використаних джерел **надається цей же список** джерел латинським алфавітом (транслітерація);
- **обов'язкова вимога до статей – якість, високий рівень англійської мови.**

3. Вимоги для оформлення тексту:

Поля 20 мм; шрифт Times New Roman, кегель 14, інтервал – 1,5; абзацний відступ – 10 мм. Рисунки й таблиці оформляються згідно з ДСТУ.

4. Посилання на джерела в тексті подаються за таким зразком:

[7, с. 123], де 7 – номер джерела за списком використаних джерел, 123 – сторінка. Посилання на декілька джерел одночасно подаються таким чином: [1; 4; 8] або [2, с. 32; 9, с. 48; 11, с. 257]. Посилання на архівні джерела – [15, арк. 258, 231зв].

5. Стаття подається мовою оригіналу (українською, російською, англійською, німецькою, французькою, іспанською, польською, чеською) у електронному варіанті у вигляді файлу, який виконаний в текстовому редакторі MS Word for Windows, на диску чи електронною поштою.**6. Статті, автори яких не мають наукового ступеня, супроводжуються рецензією** кандидата або доктора наук за фахом публікації або витягом із протоколу засідання кафедри (відділу) про рекомендацію статті до друку. Підписи рецензії або витягу обов'язково завірені з печаткою. Рецензія або витяг з протоколу подається у сканованому вигляді електронною поштою.**7. Відповідальність** за зміст, точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори матеріалів. Редакція залишає за собою право на незначне редагування і скорочення, а також літературне виправлення статті (зі збереженням головних висновків та стилю автора). Редколегія може не поділяти світоглядних переконань авторів.**8. До статті додаються:**

- для Веб-сайту збірника обов'язкове резюме статті англійською мовою 2000 знаків. Резюме статті повинно бути структуроване, містити мету дослідження та застосовані методи, основні одержані висновки.

Резюме статті надсилається безоплатно.

Відомості про автора (авторів): прізвище, ім'я, по-батькові, вчений ступінь, вчене звання, посада і місце роботи, службова і домашня адреси з поштовим індексом, контактний телефон (моб.), e-mail, № відділення «Нової пошти».

МІЖНАРОДНА ІНДЕКСАЦІЯ ЖУРНАЛУ

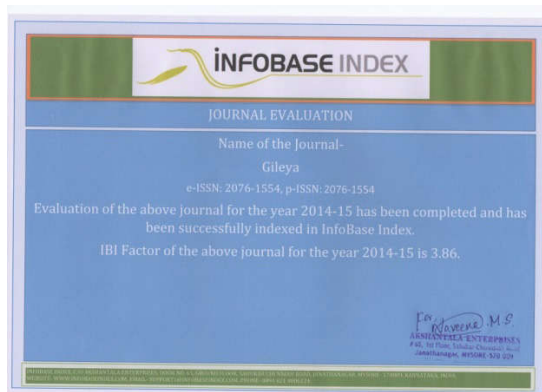
1. Index Copernicus (Польща) – міжнародна наукометрична база (Index Copernicus Journals Master List). Даний сайт містить індексування, ранжування і реферування журналів, а також є платформою для наукового співробітництва та виконання спільних наукових проектів

2. EBSCO (USA) – агрегатом повнотекстових видань. Включає в себе 375 повнотекстових баз даних і більш 350000 електронних книг

3. InfoBase Індекс (Індія) - комплексна, багатоцільова база даних, що охоплює наукові літератури з усього світу.

4. SIS (Scientific Indexing Services) (USA) фокусується на цитатах індексації, аналіз цитованості і підтримує бази даних, що охоплюють цитування тисячі академічних журналів. SIS забезпечує кількісний і якісний інструмент для рейтингу, оцінки та класифікації журналів з навчальною оцінкою і передового досвіду.

Наукове видання

Збірник наукових праць «Гілея: науковий вісник»
В и п у с к 134 (7)

Scientific edition
Collection of scientific papers «Gileya: scientific herald»
134 edition (7)

СПІВЗАСНОВНИКИ:
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова;
ВГО Українська академія наук, «Видавництво «Гілея»

Шеф-редактор: В. П. Андрущенко
Головний редактор: В. М. Вашкевич
Відповідальний секретар: В. Б. Халамендик

Видавництво: «Видавництво «Гілея»
04070, м. Київ, вул. Почайнинська, 62

Підписано до друку 28.06.2018 р.
Формат 60х84/8. Папір офсетний.
Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 47,66. Обл.-видавн. арк.
Наклад 150 пр. Зам. №

Віддруковано з оригіналів замовника.
ФОП Корзун Д. Ю.
21027, а/с 8825, м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21.
Тел.: (0432) 69-67-69, 603-000,
(096) 97-30-934, (093) 89-13-852.
e-mail: tvory2009@ gmail.com
<http://www.tvoru.com.ua>

Ціна договірна